

el davantal de pere calders

No dringaran mai més

De tant en tant, circula el rumor d'una possible devaluació de la pesseta. En cada una d'aquestes ocasions es fa sentir una veu autoritzada que ho desmenteix categòricament. És un fet que ho deixa tot tal com estava, perquè ja se sap que les devaluacions de les monedes han d'agafar la gent per sorpresa.

D'altra manera, es presetarien a bellíssimes combinacions que no han de sortir mai dels cercles econòmics més íntims, els únics estratègicament situats per a extreure'n beneficis.

En el cas de la pesseta, podem constatar que es va aprimant pel seu compte, indiferent a l'oficialitat dels canvis. Gosaria dir que desapareix de puntetes, que s'esfuma de resultes d'una anèmia perniciosa.

En les transaccions corrents, de cada dia, es pot afirmar que més aviat fa nosa i que ella tota sola ja no serveix per a comprar de cap mena. Ha anat disminuint de mida i quan es van posar en circulació les peces d'alumini, tan volàtils en tots els sentits, ja es veia que ningú no hi seria a temps.

Ara han començat a córrer, amb la modèstia adequada quan no n'hi ha per presumir, les noves encunyacions. Com que el disseny és una moda del nostre temps, les monedes acabades de crear han estat víctimes d'aquesta febre i el seu dibuix no tan sols és lleig, sinó també francament indesxifrabl

El 5 que assenyala el valor del duro costa de trobar, una dificultat que si s'afegeix a la menudesa del conjunt fa venir tristor. O encomana una sospita depressiva: ¿no podria ésser que ens vulguin inculcar la idea que el duro ha emprès el camí de l'esvaïment, com ja ho ha fet la pesseta? El procés és tan ràpid que tenim a mà elements de consulta ben recents, com ara el *Diccionari de la llengua catalana* (1982), on se'ns informa que el duro és el "nom vulgar de la moneda d'argent espanyola de més valor entre les normalment usades en la circulació monetària".

És una evocació commovedora. Aclucant els ulls i desconectant-nos de la realitat immediata, les persones grans podem recordar una època en la qual sí que era certa la circulació, gairebé amb normalitat, dels duros de plata. S'usaven també (fetes del mateix metall noble) monedes de mitja, d'una i de dues pessetes, totes elles amb prou presència per a ésser distingides, tant de cara com de creu, sense haver de forçar la vista ni el tacte. Una cosa que no es pot dir de les monedes que acabem d'estrenar, petites —ens avisen— i d'aliatge barat,

perquè el valor nominal de les anteriors era inferior al cost veritable de les peces.

Tot i això ja han motivat queixes, entre elles algunes de formulades a través de les seccions de cartes als directors dels diaris. Una d'aquestes comunicacions, centrant-se en l'argument de les monedes que resultaven més cares que el seu valor nominal, proposa al govern que les faci de llauna, però que, per favor, no les empetiteixi. Té raó, i per aquest camí es podrien trobar un munt de solucions, valent-nos de materials plàstics i de l'injustament oblidat cartó pedra.

Un altre comunicant, entre irònic i dolgut, remarcava que amb aquestes peces no s'hi podrà jugar a cara o creu, perquè a part que no tenen creu ni cara, són tan evanescents que seria una imprudència tirar-les enlaire. El vent —o un simple oreig— se les emportaria.

Al final de la seva carta, aquest mateix ciutadà es planyia que el govern, en proposar-nos aquests diners en miniatura, ens tracta com si fóssim barrufets. No es pot negar que la possibilitat és escamnadora.

Pere Caldey